

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
Факультету психології
навчальної роботи
Алла МОСКАЛЕНКО
« » 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА (ОК 34)

**Навчальна практика з методів організації роботи
вчителя фізики та астрономії**

Галузь знань – **10 Природничі науки**

Спеціальність – **104 Фізика та астрономія**

Освітньо-професійна програма – **Фізика та астрономія**

Освітній рівень - **Бакалавр**

Вид дисципліни - **Обов'язкова**

Форма навчання	Денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Форма заключного контролю	Диференційований залік

Викладачі: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки
Алла МОСКАЛЕНКО

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» 20__

КИЇВ – 2022

Розробники:

Москаленко Алла Миколаївна, доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри педагогіки

_____ Алла МАРУШКЕВИЧ

Протокол № 1 від «30» 08 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології,
протокол № 1 від 30 серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії

Іванна АНАНОВА

Схвалено науково-методичною комісією фізичного факультету,
протокол № 12 від 16.09. 2022 року

Голова науково-методичної комісії

Олег ОЛІХ

ВСТУП

- 1. Мета навчальної практики** – надати цілісну і логічно-послідовну систему знань про організацію роботи вчителя, сформувати професійну компетентність щодо планування роботи вчителя, оцінки результатів його діяльності, побудови професійної взаємодії з учасниками освітнього процесу.
- 2. Попередні вимоги до опанування:**
 - *знати* сутність основних регуляторів діяльності і поведінки особистості, спільної діяльності як взаємного впливу людей один на одного;
 - *вміти* аналізувати зміст ключових понять педагогіки, узагальнювати та співвідносити різні концептуальні підходи до вивчення соціальних явищ, освітніх процесів; аналізувати існуючу нормативно-правову базу загальної середньої освіти;
 - *володіти* навичками публічної комунікації.
- 3. Анотація навчальної практики:** під час проходження практики створюються умови для спостереження за роботою вчителя фізики, астрономії на уроках і позаурочний час; виявлення мотивації їхньої навчально-пізнавальної діяльності, поведінки, своєрідності міжособистісних взаємин у класі; підготовки психолого-педагогічної характеристики учня, класу; здійснення аналізу планування роботи вчителя фізики, астрономії, оцінки результатів його діяльності, аналізу уроку вчителя фізики, астрономії; формування власного творчого стилю педагогічної діяльності; розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формування теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності здобувачів освіти щодо викладання фізики та астрономії в ЗЗСО.
- 4. Завдання навчальної практики:** полягає в поглибленні теоретичних знань щодо сутності та практики організації роботи вчителя, викладання фізики та астрономії в ЗЗСО, психологічних особливостей учнів 7-11 класів; розвитку професійно-значущих якостей вчителя. Забезпечення отримання програмних результатів навчання (ПРН 08, ПРН 18, ПРН 27, ПРН 28, ПРН 29, ПРН 30, ПРН 31, ПРН 34) та формування загальних ЗК 06, ЗК 11, ЗК 12 і фахових ФК 29, ФК 30, ФК 32, ФК 33, ФК 34, ФК 35 компетентностей.

5. Результати:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	психологічні особливості учня	<i>Опрацювання, аналіз, узагальнення, систематизація нормативних документів, навчальної і навчально-методичної літератури, виконання завдань самостійної роботи</i>	<i>опитування виконання завдань, пов'язаних з виявленням рівня ґрунтовних знань</i>	35
1.2	особливості міжособистісних взаємин учнів			
1.3	сутність навально-пізнавальної діяльності школярів			
1.4	загальні науково-теоретичні основи вивчення фізики та астрономії			
1.5	планування роботи вчителя, оцінки результатів його діяльності			
2.1	застосовувати набуті теоретичні знання у площині практичної роботи	<i>Виконання індивідуальних</i>	<i>виконання завдань, пов'язаних з виявленням рівня сформованості вмінь</i>	35
2.2	спостерігати за учнями, роботою вчителя фізики, астрономії			
2.3	аналізувати роботу вчителя фізики, астрономії на уроці і в позаурочний час			
2.4	користуватися фаховою та методичною літературою			
2.5	добирати дидактичні та роздаткові матеріали, навчальні підручники та інші навчальні матеріали			
3.1	адекватна включеність у комунікативну ситуацію		<i>спостереження</i>	10

4.1	<p>особиста відповідальність за якість професійної підготовки (мотивація до постійного навчання та володіння вміння навчатися)</p>	<p><i>завдань, обговорення педагогічних ситуацій</i></p>	<p><i>виконання завдань, пов'язаних з виявленням рівня відповідальності за за якість їх виконання</i></p>	20
-----	--	--	---	----

ПРН 31. Вміти проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організувати співпрацю учнів, залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.	+	+						+			+	
ПРН 34. Вміти цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися у педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва	+	+									+	

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів

	Оцінювання	
	<i>Min.</i> – 60 балів	<i>Max.</i> – 100 балів
Психолого-педагогічна характеристика учня	3	5
Психолого-педагогічна характеристика класу	3	5
Ознайомлення зі стандартом базової середньої освіти. Аналіз навчальної і навчально-методичної літератури: системний і інтегрований підходи: + і – .	3	5
Спостереження за роботою вчителя фізики, астрономії	3	5
Підготовка плану виховної роботи з класом на місяць	12	20
Підготовка плану-конспекту уроку з фізики, астрономії	12	20
Проходження практики на базі ЗЗСО	36	60
Захист результатів практики	24	40
Загальна кількість балів	60	100

Рекомендований мінімум для допуску до захисту результатів практики – 36 балів. Для здобувачів освіти, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* для одержання допуску до звіту за індивідуальним планом мають виконати завдання практичного характеру, що уможливує виявлення рівня сформованості професійної компетентності, підвищеної складності, яке оцінюється у 36 балів.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється під час виконання усіх видів практично зорієнтованих завдань. Під час педагогічної (виробничої) практики оцінюються: усна відповідь, участь у дискусії, виконання практичних завдань. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 100. Підсумковий бал виставляється за результатами роботи студента упродовж виробничої практики (в межах 60 балів) і захисту результатів практики (звіт про проходження виробничої практики) (в межах 40 балів).

7.3. Шкала відповідності оцінок:

“5”	90-100	відмінно
“4”	75-89	добре
“3”	60-74	задовільно
“2”	Менше 60	“незадовільно”

8. Структура виробничої практики

№ п/п	Складові майбутньої професійної діяльності	Кількість годин
Психолого-педагогічна компетентність		
1	<p><i>Мета:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • набуття психолого-педагогічних умінь і навичок, професійних рис особистості майбутнього вчителя, які допоможуть йому успішно виконувати обов'язки вчителя в ЗЗСО; • оволодіння навичками орієнтування в особистісних якостях учня, їх психологічній інтерпретації з наступними педагогічними висновками; • формування умінь застосовувати основні методи психолого-педагогічного вивчення учня, класу (організація і проведення дослідження, фіксація та обробка результатів). <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснити аналіз діяльності ЗЗСО; • закріпити навички щодо спостереження за учнями, діяльністю вчителя фізики, астрономії; • підготувати психолого-педагогічну характеристику учня, класу 	30
Методична компетентність		
2	<p><i>Мета:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • опанування знаннями теоретичних знань з організації роботи вчителя фізики, астрономії в ЗЗСО, • оволодіння знаннями концептуальних основ структури і змісту засобів навчання (підручників, інших навчальних і навчально-методичних матеріалів); • формування вмінь організовувати свою роботу як вчителя <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомитись з робочим місцем учителя ЗЗСО; • здійснити аналіз нормативно-правової бази діяльності ЗЗСО, нормативних документів, що стосуються планування роботи вчителя фізики, астрономії, аналізу його діяльності в ЗЗСО; • підготувати план виховної роботи з класом на місяць; • підготувати плани-конспекти уроків з фізики, астрономії для учнів ЗЗСО. 	60
Всього 3 кредити		90

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Державний стандарт базової середньої освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Довідник популяризатора астрономії. Київ: ВЦ «Наше небо», 2022. 154 с.
3. Інноваційне та традиційне у педагогічних технологіях навчання фізики й астрономії в сучасній українській школі. Посібник для вчителів / Укладачі Андрій Бурий, Олена Цогла. Львів: КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», 2022. – 145 с.
4. Коробова І.В. Основи методичної діяльності учителя фізики: навч.- метод. посібник [для студ. спеціальності «Середня освіта. Фізика» денної, заочної та екстернатної форм навчання] / І. В. Коробова. Херсон : ФОП Грінь Д. С., 2016. 222 с.
5. Медіаграмотність на заняттях з фізики. Навчальне видання. / Е.М. Якубовська / За редакцією О.В. Волошенюк, А.М. Григор'єва – Київ: Академія української преси; Центр Вільної Преси, 2020. 53 с.
6. Методика компетентісно орієнтованого навчання фізики учнів гімназії : методичний посібник / Головка М. В., Засекін Д. О., Крячко І. П., Мацюк В. М., Мельник Ю. С., Непорожня Л. В., Сіпій В. В. [Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 297 с.
7. Основи елементарної астрономії : навчальний посібник / В. А. Захожай, О. В. Захожай. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 232 с.

Додаткова:

1. Богославська Є. Роль педагогічної практики у професійній підготовці майбутнього вчителя фізики <https://cyberleninka.ru/article/n/rol-pedagogichnoyi-praktiki-u-profesiyui-pidgotovtsi-maybutnogo-vchitelya-fiziki>
2. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібн. 5-те вид. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. Київ: Каравела, 2017. 400 с.
3. Карпенко Є. Вікова та педагогічна психологія : Актуальні студії сучасних українських учених : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2014. 152 с.
4. Манченко Т. О., Маріна М.С., Тадеуш О.Х. Професійна підготовка майбутніх учителів фізики до організації дослідницької діяльності учнів загальноосвітніх закладів <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/6195/1/Manchenko.pdf>
5. Москаленко А. М. Інноваційні технології підготовки майбутніх учителів основної школи до гуманітаризації шкільної освіти // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки : зб. наук. пр. Київ, 2016. № 2 (31). С. 30-38
6. Москаленко А. М. Психолого-педагогічні аспекти гуманізації та гуманітаризації підготовки майбутніх учителів для сучасної основної школи // Креативна педагогіка : науково-методичний журнал. Житомир, 2016. С. 115-120
7. Салань Н. Сучасний стан підготовки майбутнього вчителя фізико-математичних дисциплін до гурткової роботи у закладах освіти <https://dspace.pdpu.edu.ua/pedagogics/arhiv/31/29.pdf>

8. Шарко, В. Д.; Солодовник, А. О. Підготовка вчителя фізики до формування пізнавальної самостійності учнів засобами інформаційних технологій. <http://ekhsuir.kspu.edu/handle>
9. Юрченко А. О. Підготовка майбутнього вчителя фізики засобами електронних інтернет-технологій як педагогічна проблема <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream>
10. Школа О.В. Фундаментальна підготовка майбутнього вчителя фізики як основа формування його фахової компетентності <https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/nz-pmfnto/article/view/1159>